

Predkladacia správa

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov sa predkladá ako iniciatívny návrh v reakcii na aktuálnu vážnu krízu na veľkoobchodných trhoch s elektrinou a plynom.

Veľkoobchodné ceny elektriny v období od začiatku leta 2022 skokovo narastajú v reakcii na významný rast veľkoobchodnej ceny zemného plynu, na ktorú je cena elektriny naviazaná v dôsledku uplatňovania algoritmov a metodík veľkoobchodných trhov na báze marginálnych nákladov najdrahšej výroby elektriny, ktorou je v súčasnosti výroba zo zemného plynu. Cena elektriny na forwardovom trhu PXE pre budúci rok stúpila v období od 15. júla do 26. augusta 2022 z úrovne 354,57 eur/MWh na úroveň 1 001,50 eur/MWh. Spotový trh dosahuje cenové úrovne až 750 eur/MWh. Veľkoobchodné ceny následne priamo ovplyvňujú tvorbu maloobchodných cien elektriny, ktoré majú vplyv na zabezpečovanie základných životných potrieb obyvateľov a základných predpokladov prevádzky podnikov v Slovenskej republike. Cenovo regulované kategórie odberateľov elektriny platia dnes vo svojich koncových cenách trhovú cenu komodity určenú v prvom polroku predchádzajúceho kalendárneho roka vo výške 61,21 eur/MWh. Ak by sa mala súčasná úroveň forwardových produktov premietnuť do koncových cien elektriny, znamenalo by to mnohonásobný nárast koncových cien, ktorý sa v ekonomických podmienkach Slovenskej republiky rovná cenovej nedostupnosti elektriny pre prevažnú časť obyvateľov Slovenskej republiky a tým vážnemu ohrozeniu ich života a zdravia alebo vážnym hospodárskym škodám.

Návrh zákona reaguje na hroziacu cenovú nedostupnosť elektriny a plynu rozšírením konceptu stavu núdze v elektroenergetike a plynárenstve a vytvorením dostatočných legislatívnych nástrojov umožňujúcich štátu reagovať pružne a efektívne na prípadný vznik stavu núdze.

Návrh zákona nebol predmetom medzirezortného pripomienkového konania.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Účinnosť zákona sa navrhuje dňom vyhlásenia, pričom naliehavosť je odôvodnená potrebou včas eliminovať riziko ohrozenia života a zdravia osôb a vážnych hospodárskych škôd.